

[Svend Haugaard.]

Det er ikke særlig let, når man ved hjælp af egen, opsparat kapital og det, der kan gives på lånemarkedet, skal ud og købe selvstændig bedrift. Derfor er det nødvendigt, at der fra samfundets side gives en yderligere støtte. Den spiller en meget stor rolle for selvejet, og vi fra radikal side er afgjort enige i at føre dette princip videre.

Hvis der skal ske nogen begrænsning, er det vel nok rigtigt, at det er driftstilskuddet, der er det svageste led. Men vi tager forbehold over for den del af lovforslaget — eller rettere den del, som lovforslaget ikke indeholder — indtil vi har set de nærmere resultater af landbrugsforhandlingerne; det hører jo hjemme i en større sammenhæng.

Vi giver afgjort positiv tilslutning til, at etableringstilskuddet skal fortsætte. Vi er også med på, at det maksimeres til samme højde som støtten til rentesikringsordningen for modernisering af landbrugsbygninger. Vi giver også tilslutning til de 2,5 pct. Jeg ved ikke, om man er standset ved disse 2,5 pct., fordi man ligesom havde associationer til en afgift, som man har følt lidt urimelig. Men i hvert tilfælde mener vi, at sammen med de 600.000 kr.s maksimering er de 2,5 pct. i etableringstilskud særdeles rigtige.

I udvalget vil vi gerne have lov til at se nærmere på, om det er rigtigt at gennemføre EF-reglerne med hensyn til 50 pct.s tid og 50 pct.s indtægt, eller om man skal holde det uden for loven her. Vi vil også gerne se på spørgsmålet om de 2 måneders frist mod tidligere 1 år og endvidere på hele spørgsmålet om uddannelseskravet. Under driftstilskuddet er der ikke noget krav om særlig uddannelse. Vi vil i hvert tilfælde gerne drøfte muligheden for at behandle det krav forholdsvis liberalt, når man i tilstrækkelig grad har sikret sig den praktiske uddannelse.

Endvidere bør man vistnok også i denne sag huske kvindens ligeret. Den har man, så vidt jeg kan se, hidtil ligesom holdt lidt uden for lovforslaget.

Kursudligningslånenes fortsættelse kan vi også støtte. Der er fortsat en meget høj rente og dermed store kurstab, så det er rigtigt at fortsætte med denne ordning.

Vi er i det hele taget positive over for lovforslaget som helhed, men tager de forbehold, som jeg tidligere har fremført.

Frandsen: Mit parti har tidligere, når vi har drøftet love vedrørende støtte til landbrug, været positive over for mange af dem. Specielt med hensyn til loven om støtte til yngre landmænd har vi altid været positive, især fordi det var en overgangsperiode, det drejede sig om. Det var en periode, hvor landbrugets likviditet var meget dårlig; vi var ligesom andre interesserede i at bevare et selvstændigt landbrug fremfor at gå over til f. eks. privat forpagtning, hvilket jo kunne blive konsekvensen.

Der er nok to ting, man nu skal gøre sig klart: for det første er der, efter hvad man specielt fra EF-tilhængernes side tidligere har sagt, tale om forbedret rentabilitet for landbruget, og derfor er spørgsmålet nu, om det så er rimeligt at opretholde disse støtteordninger i fuldt omfang. En række af de støtteordninger, der findes til landbruget, er vi mere eller mindre tvunget til at beholde, fordi de er afhængige af vort medlemskab af EF. Men her har vi en landbrugslovgivning, som alene er en national bestemmelse, og derfor mener jeg, at det er rigtigt, som regeringen har gjort, at se på, om der ikke var mulighed for at skære noget ned i denne støtteordning, og jeg mener, vi bør se på, om det ikke også er rimeligt at skære dem endnu mere ned.

For det andet er spørgsmålet, om der ikke er mulighed for at tilgodesee nogle af disse ønsker via de muligheder, vi har inden for FEOGA. Er der ikke mulighed for, at nogle af de ting, som vi støtter via denne lov, kan komme ind under den støtteordning, som findes inden for EF, sådan at vi på denne måde trods alt kan få gavn af vort medlemskab af fællesmarkedet? Det er meget muligt, det ikke kan lade sig gøre direkte, men jeg tror nok, at vi på en eller anden måde kan få tilgodeset nogle af de samme hensyn.

Det er de to ting, vi gerne vil se på i det videre arbejde i udvalget. Vi er interesseret i at skære endnu mere ned. Vi lever jo i en tid, hvor vi ikke skal bruge alt for mange penge, og vi må alle prøve at finde frem til nye sparemuligheder. Selv om man er færdig med de foreløbige forhandlinger, kunne det da godt være, vi kunne finde nye besparelser her. Vi er interesseret i at få undersøgt muligheden af at få nogle penge fra FEOGA til nogenlunde de samme formål, sådan at